

OPIS INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH OBJĘTYCH WYMOGAMI MIFID II W BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.

Bank zamieszcza poniższe informacje o znajdujących się w jego ofercie instrumentach finansowych w formie umożliwiającej Klientowi zapoznanie się z nimi ze zrozumieniem, przed podpisaniem stosownej umowy.

Tytuły Uczestnictwa Funduszy Inwestycyjnych

Opis produktu:

Jednostki uczestnictwa (JU) to tytuły współwłasności w majątku (aktywach netto) funduszu inwestycyjnego otwartego lub specjalistycznego otwartego. Nie są papierami wartościowymi. Mogą być przedmiotem transakcji wyłącznie pomiędzy funduszem a jego uczestnikiem – nie jest możliwy obrót nimi na giełdzie. Fundusz ma obowiązek sprzedania jednostek uczestnictwa każdemu, kto dokona na nie wpłaty oraz obowiązek ich odkupienia od każdego uczestnika funduszu, który tego zażąda.

Produkt jest kierowany do klientów detalicznych oraz klientów profesjonalnych.

Produkt umożliwia – korzyści związane ze skorzystaniem z produktu:

- osiągnięcie zysków wyższych niż z lokat terminowych
- realizację dowolnej strategii inwestycyjnej
- dostęp do szerokiej oferty funduszy w zależności od czasu inwestycji, ryzyka i oczekiwanych zysków
- dywersyfikację ryzyka dzięki inwestowaniu na różnych rynkach i w różne sektory
- dostęp do wycen i raportów funduszy
- niskie wpłaty minimalne

Podstawowe pojęcia:

- Fundusz inwestycyjny otwarty (FIO) – fundusz inwestycyjny zbywający jednostki uczestnictwa, charakteryzujący się brakiem ograniczeń co do możliwości przystąpienia oraz rezygnacji z uczestnictwa. Zbywa jednostki uczestnictwa i dokonuje ich odkupienia na żądanie uczestnika. FIO zbywa i odkupuje jednostki uczestnictwa z częstotliwością określoną w statucie, nie rzadziej jednak niż raz na 7 dni. Uczestnikiem FIO może być zarówno osoba fizyczna, osoba prawna jak i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej.
- Specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty (SFIO) – fundusz inwestycyjny zbywający jednostki uczestnictwa, charakteryzujący się w odróżnieniu od funduszu inwestycyjnego otwartego możliwością ograniczenia częstotliwości odkupywania jednostek uczestnictwa, dopuszczalnym ograniczeniem katalogu uczestników tylko do osób prawnych oraz możliwością prowadzenia polityki inwestycyjnej odpowiadającej funduszom inwestycyjnym zamkniętym.

- Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych (TFI) – osoba prawna (spółka akcyjna) będąca organem funduszu inwestycyjnego, której podstawowym celem jest tworzenie funduszy, zarządzanie nimi i reprezentowanie ich wobec osób trzecich.
- Uczestnik funduszu – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej posiadająca jednostkę uczestnictwa.
- Agent Transferowy (AT) – podmiot prowadzący rejestry uczestników funduszy inwestycyjnych otwartych i specjalistycznych otwartych. W ramach wykonywania czynności związanych z prowadzeniem tego rejestru, agent transferowy dokonuje bieżącego uaktualniania salda rejestru, przyjmuje i realizuje dyspozycje uczestników funduszu, organizuje i przeprowadza obieg dokumentów i środków pieniężnych.
- Opłata dystrybucyjna (manipulacyjna) – opłata pobierana przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych przy zbywaniu, odkupywaniu, konwersji lub zamianie jednostek uczestnictwa.
- Opłata za zarządzanie – wynagrodzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych za zarządzanie funduszem, uwzględnione już w cenie netto jednostki uczestnictwa.

Ryzyko:

- ryzyko rynkowe – ryzyko związane ze spadkiem wartości jednostki uczestnictwa w wyniku niekorzystnych zmian wycen aktywów funduszu;
- ryzyko płynności – ryzyko braku możliwości umorzenia/sprzedaży jednostek uczestnictwa; przykłady takich sytuacji wskazano w tabeli poniżej;
- ryzyko kredytowe (ryzyko związane z niewypłacalnością emitenta) – ryzyko niewypłacalności emitentów instrumentów finansowych znajdujących się wśród aktywów funduszu. W takiej sytuacji wycena aktywów funduszu może być niższa od oczekiwanej;
- ryzyko koncentracji aktywów – ryzyko niewłaściwej dywersyfikacji aktywów funduszu;
- ryzyko wyceny aktywów funduszu – ryzyko ograniczonej możliwości dokonania aktualnej wyceny poszczególnych aktywów;
- ryzyko zmiany stóp procentowych – ryzyko uzależnienia wartości części aktywów od zmian stóp procentowych;
- ryzyko walutowe – ryzyko możliwości znacznych wahań kursu waluty, w której wyceniane są aktywa funduszu;
- Klient zawierając transakcje rynku finansowego powinien brać pod uwagę również inne rodzaje ryzyka o charakterze prawnym, rachunkowym, podatkowym oraz operacyjnym, które są niezależne od Banku.

Dźwignia finansowa:

W przypadku nabywania jednostek uczestnictwa za środki własne (bez korzystania z kredytu) mechanizm dźwigni finansowej nie występuje. Nabycie jednostek za środki z kredytu powoduje pojawienie się mechanizmu dźwigni finansowej i ryzyka strat przewyższającego wartość środków własnych wniesionych do funduszu.

Zmienność ceny instrumentu:

Zmienność wycen jednostek uczestnictwa jest uzależniona od profilu zbywającego je funduszu. Jednostki uczestnictwa funduszy inwestujących w papiery udziałowe charakteryzują się zazwyczaj większą zmiennością wycen niż fundusze dłużne lub pieniężne.

Możliwości wychodzenia z inwestycji w jednostki uczestnictwa*:

Rodzaj funduszu	Ograniczenia/Przeszkody wyjścia z inwestycji	Sposób wyjścia z transakcji	Możliwe dodatkowe obostrzenia	Ramy czasowe wyjścia z inwestycji

Fundusz inwestycyjny otwarty	1. Zawieszenia odkupywania jednostek uczestnictwa w wyniku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności zdefiniowanych w statucie funduszu (np. brak możliwości dokonania wiarygodnej wyceny funduszu) lub na skutek decyzji KNF.	1. Złożenie dyspozycji odkupienia jednostek uczestnictwa do Funduszu. 2. Konwersja jednostek uczestnictwa.	1. Konieczność uiszczenia opłaty manipulacyjnej przy wyjściu z inwestycji np. 2% wartości brutto transakcji. 2. Fundusz może zdefiniować minimalną liczbę bądź wartość jednostek uczestnictwa podlegających odkupieniu.	1. Termin realizacji dyspozycji odkupienia jednostek uczestnictwa zależny od zapisów zawartych w statusie funduszu oraz od zasad współpracy na linii Fundusz – Agent Transferowy (nie później jednak niż 7 dni) 2. Większość funduszy umożliwia składanie dyspozycji odkupienia w każdym dniu wyceny.
Specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty	1. Zawieszenia odkupywania jednostek uczestnictwa w wyniku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności zdefiniowanych w statucie funduszu (np. brak możliwości dokonania wiarygodnej wyceny funduszu) lub na skutek decyzji KNF. 2. Zdefiniowanie w przez Fundusz dat, w których przyjmowane są dyspozycje odkupienia jednostek uczestnictwa (np. ostatni dzień roboczy kwartału).	1. Złożenie dyspozycji odkupienia jednostek uczestnictwa do Funduszu.	1. Konieczność uiszczenia opłaty manipulacyjnej przy wyjściu z inwestycji. 2. Fundusz może zdefiniować minimalną liczbę bądź wartość jednostek uczestnictwa podlegających odkupieniu.	1. Statut Funduszu określa terminy przyjmowania i realizacji dyspozycji odkupienia jednostek uczestnictwa. 2. Większość funduszy umożliwia składanie dyspozycji odkupienia w każdym dniu wyceny.

*Dokładne informacje dotyczące możliwości, ograniczeń i terminów wychodzenia z inwestycji w jednostki uczestnictwa można znaleźć w prospektach i statutach poszczególnych Funduszy.

Funkcjonowanie i zwrot z inwestycji w tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych w różnych warunkach rynkowych:

- Inwestowanie w tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych wiąże się z ryzykiem wahań wartości jednostki uczestnictwa w wyniku zmian wycen aktywów funduszu;
- Wycena jednostki uczestnictwa może podlegać znaczącym zmianom w zależności od horyzontu inwestycyjnego inwestora oraz strategii inwestycyjnej funduszu;
- W okresie dekonjunktury na rynkach finansowych wartość aktywów netto funduszy inwestycyjnych zazwyczaj maleje na skutek spadku wyceny aktywów funduszy jak i ujemnego salda nabyć jednostek uczestnictwa (wyплаты klientów przewyższają wpłaty);
- Poniżej zaprezentowany wykres przykładowego funduszu akcji polskich pokazuje jak dynamiczny może być spadek wartości jednostki uczestnictwa w skrajnych warunkach rynkowych. W okresie od lipiec 2007 – lipiec 2009 (apogeum Kryzysu Finansowego) jednostka uczestnictwa analizowanego funduszu straciła na wartości ponad 50%;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez TFI.

- Z drugiej strony ten sam fundusz w okresie poprzedzającym Kryzys finansowy (lipiec 2005 – lipiec 2007) znacząco zyskiwał na wartości. Wartość jednostki uczestnictwa wzrosła ponad 120%;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez TFI.

- Analizując stopę zwrotu z inwestycji w jednostki uczestnictwa powinno się brać pod uwagę koszty, opłaty oraz podatki.